Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Breviarium Benedictinum, Pars aestivalis - Cod. Lichtenthal 129

[Frauenalb], [1518 Druck; Handschrift 1. Hälfte 16. Jh.]

Komputistische Tabellen und Erklärungen

urn:nbn:de:bsz:31-40516

Visual Library

Ciclus magnus paſchalis dioniſii numero annorum quingentorum triginta duorum.

Dictiones repreſentantes claues feſtorum.	Anni biſſextiles.	Cōcurrēt.	Lre dñical	An.1463	An.1491	An.1549	An.1547	An.1575	An.1603	An.1631	An.1659	An.1687	An.1715	An.1743	An.1771	An.1799	An.1827	An.1855	An.1883	An.1911	An.1939	An.1967
Boue		b	5	a	o	p	a	o	p	a	o	g	h	o	g	h	o	g	h	a	g	h
Grauidatur	a	g	7	m	n	t	m	n	t	m	n	f	m	e	f	t	e	f	t	e	f	t
Finis		f	1	e	s	l	m	s	l	m	e	l	m	e	l	d	e	s	d	e	s	l
Equorum		e	2	r	k	l	r	k	l	r	k	l	d	k	l	d	r	c	d	r	c	d
Dum		d	3	t	k	q	t	k	q	t	k	c	t	k	c	q	k	c	q	b	c	q
Bis	c	b	5	h	o	g	h	o	g	h	a	g	h	a	o	p	a	o	p	a	o	g
Ago		a	6	n	f	g	n	f	g	u	f	g	v	f	g	u	n	o	v	n	o	g
Grates		g	7	n	f	m	e	f	t	e	f	t	e	f	t	m	n	t	m	n	t	m
Fit		f	1	e	l	m	e	l	d	e	s	d	e	s	l	e	s	l	m	s	l	m
Dum	e	d	3	t	k	c	q	k	c	q	b	c	q	t	k	q	t	k	q	t	k	c
Cano		c	4	t	b	h	t	b	p	q	b	p	h	b	p	h	a	p	h	t	b	h
Bos		b	5	a	g	h	a	o	p	a	o	p	a	o	g	h	o	g	h	o	g	h
Aliorum		a	6	f	g	v	f	g	v	n	o	v	n	o	g	n	f	g	n	f	g	v
Flos	g	f	1	e	s	l	e	s	l	m	s	l	m	e	l	m	e	l	d	e	s	d
Eſt		e	2	r	c	d	r	k	l	r	k	l	r	k	l	d	k	l	d	r	c	d
Dum		d	3	b	c	q	t	k	q	t	k	q	t	k	c	t	k	c	q	k	c	q
Candet		c	4	b	p	h	b	p	h	t	p	h	t	b	h	t	b	h	a	b	p	q
Ablato	b	a	6	n	o	g	n	f	g	n	f	g	v	f	g	v	f	g	v	n	o	v
Germine		g	7	n	t	m	n	f	m	e	f	t	e	f	t	e	f	t	m	n	t	m
Fructus		f	1	s	l	m	e	l	m	e	l	d	e	s	d	e	s	l	e	s	l	m
Eſt		e	2	k	l	r	k	l	d	k	l	d	r	c	d	r	c	d	r	k	l	r
Cornutus	d	c	4	t	b	h	t	b	h	t	b	p	q	b	p	h	b	p	h	a	p	h
Bos		b	5	o	g	h	a	g	h	a	o	p	a	o	p	a	o	g	h	o	g	h
Aductor		a	6	f	g	v	f	g	v	f	g	v	n	o	v	n	o	g	n	f	g	n
Gaudeat		g	7	f	t	e	f	t	e	f	t	m	n	t	m	n	t	m	n	f	m	e
Eius	f	e	2	r	c	d	r	c	d	r	k	l	r	k	l	r	k	l	d	k	l	d
Dum		d	3	k	c	q	b	c	q	t	k	q	t	k	q	t	k	c	t	k	c	q
Currente		c	4	b	p	q	b	p	h	b	p	h	t	p	h	t	b	h	t	b	h	t

Dictiones repreſentantes aureum numerum.	Aureus numerus	Ciclus epactarum.	Luna epyphanie.	Ciclus lunaris.
Rex	1	0	Cō. 14	r
furit	2	11	Cō. 25	s
clatus	3	22	Em. 6	t tirannū
oculum	4	3	Cō. 17	a
claudēdo	5	14	Cō. 28	b
beatus	6	25	Em. 9	c Car
luce	7	6	Cō. 20	d
kahos	8	17	Cō. 1	e
terret	9	28	Em. 12	f Fles
hilarem	10	9	Cō. 23	g
grecus	11	20	Em. 4	h has
quatit	12	1	Cō. 15	i
edem	13	12	Cō. 26	k
dānans	14	23	Em. 7	l lacimas
nonne	15	4	Cō. 18	m
beat	16	15	Cō. 29	n
animas	17	26	Em 10	o odioſum
karon	18	7	Cō. 21	p
inelisas	19	18	Em. 2	q quaſſo

6 december f k v B l v, dſt

Noscas q̄ cernis q2 presens formula binis
Ordinib9 constat: velut estatis hyemisq3
L[~]ra diuidit hos: stās in medio tabularis
Estiuā dextra dat brumalemq3 sinistra.

						De collectarum anticipatione.	Quotiēs legēdū sit d hieremia	Quotiēs legendū sit de genesi.	Quotiens legendū sit de paulo	Quotiēs cātari poterit añ.lxx.	Quota dñica Dñe ne. pr[~]io can	Dñice inter epyphaniā et.lxx.	Littere tabulares.
7 id.ia.	5 id.iañ.	3 id9 ianua.	2 id9 iañ.	19 kl'fe.	17 kal.fe.	Prima fit collecta trib9 fit altera tenis. Terna sz vndenis septē et denis q3 qrta.	6	33	10	1	1	1	b
6 id ia.	4 id9 ia.	2 id9 ianua	19 kal.fe.	17 kl'fe	15 kal.fe.		6	33	11	1	1	1	c
5 id ia.	3 id9 ia.	Idibus ia.	17 kal.fe.	15 ka.fe.	14 ka.fe.		6	32	14	1	1	1	d
Nota q̄.	4 id9 ia.	19 kal.feb.	17 kal fe.	15 ka.fe.	14 ka.fe.		6	33	12	1	2	2	e
	5 id9 ia.	3 idus iañ.	18 kal.fe.	15 ka.fe.	14 ka.fe.		6	34	12	1	2	2	f
	2 id iañ.	19 kal.feb.	17 kal.fe.	15 ka.fe	14 ka.fe.		7	34	11	1	2	2	g
	3 id9 iañ.	19 kal.feb.	16 kal.fe.	14 kl.fe	10 kal.fe.		7	34	12	1	2	2	h
	19 kal.fe.	17 kal.feb.	15 kal.fe.	14 kl.fe	10 kal.fe.		7	34	13	1	2	2	i
	19 ka.fe.	17 kal.feb.	14 kal.fe.	10 ka.fe	9 ka. feb.		7	36	13	1	2	2	k
	17 ka.fe.	15 kal.feb.	13 kal.feb.	9 kal.fe	7 kal.feb.		7	36	14	1	2	2	l
	Tempo.l.	15 kal.feb	12 kal.feb.	10 ka.fe	7 ka. feb.		7	35	16	1	2	3	m
		Omega.ti.	10 kal.fe.	7 kal.fe	6 ka. feb.		7	36	17	1	2	3	n
			7 kal.feb.	6 kal.fe	5 kal.feb.		7	35	16	2	2	3	o
			7 kal.feb.	6 kal.fe	4 ka.feb.		7	35	18	1	3	3	p
			7 kal.feb.	5 ka.feb	3 kal. feb.		7	34	15	1	2	3	q
			6 kal.feb.	4 ka.fe	2 kal. feb.		7	35	19	2	2	3	r
			5 kal.feb.	3 kal.fe.	2 kal. feb.		7	36	21	1	3	3	s
			De9 q̄ nos.	4 ka.fe	2 kal. feb.		8	36	20	2	2	4	t
				3 kal.fe	2 kal. feb.		8	35	22	1	4	4	v
				2 kal.fe	2 no.feb.		8	36	19	3	2	4	a
				2 no.feb	8 id9 feb.		8	36	21	2	3	4	b
				8 id9 fe	7 id9 feb.		8	36	22	2	2	4	c
				8 id9 fe	7 id9 feb.		8	36	23	2	1	4	d
				8 id9 fe	6 id9 feb.		8	36	27	1	3	4	e
				Familiā.	7 id9 fe.		8	38	24	3	2	5	f
					6 id9 feb.		8	37	27	1	4	5	g
					3 idus fe.		8	37	24	4	2	5	h
					2 idusfeb.		8	37	26	3	3	5	i
					3 id9 feb.		9	37	27	3	2	5	k
					2 idus fe.		9	36	28	3	2	5	l
					Idib9 fe.		9	37	33	1	3	5	m
					Conserua.		9	37	30	4	2	6	n
							9	36	33	2	4	6	o
							9	38	30	5	2	6	p
							9	36	32	4	3	6	q

Quinta viginti quattuor et denis sex sed vno.

Declaratio cursus hyemalis.

The brumalis cursus patet ordine tali.
Nam primo de do. dat q[~] numero sint
A festo stelle/donec sileatur ab alle,
Et quota cantari queat hystoria.
Cantari possit. Quotiensq3
Quot noctibus esse legendum
De paulo/genesi/hieremia Sic quibus annis
Anticipantur dominicales exsuperantes
Collecte quas dñice seruare nequibunt.
Et loca signantur quibus anticipatio fiet
Si prius ta dies superest post anticipatas
Antiphonis sine repetitur tunc proxima sola

Lre. do.	Sapientie / In principio	Job / Si bona.	Thobie. / Peto dñe.	Machabe. / Adaperiat	Prophāt. / Uidi dñm.	Priuate noctes inter dñicā ⁊ olim sanctoꝝ.	Noctes pro Ezechiele	Aduentus domini.	Noctes pro Esaie	Concurrētes solares	Concurrentes dierum
										6	•
A	3 kal.aug.	3 noñ.sep.	15 kal.oct.	Kalē. oct.	4 kal. no.	vna lec.bis.	22	3 no.de.	11	5	1
B	2 kal. aug.	2 noñ.sep.	3 idus se.	6 no.octo.	3 kal. no.	vna lect.se.de psal.	17	5 kal.de.	15	4	2
C	Kalē.aug.	4 kal.sep.	2 id⁹ sept.	5 no.octo.	2 kal. no.		18	4 kal.d.	14	3	3
D	4 no.aug.	3 kal.sep.	Idib⁹ sep.	4 no. oct.	Kal'.nouē.		20	3 kal.de.	13	2	4
E	3 no.aug.	2 kal.sep.	7 idus se.	4 kal.oct.	4 noñ.no.		20	2 kal.de.	12	1	5
F	2 no.aug.	Kalē.sep.	17 kal.oc.	3 kal.oct.	3 noñ.no.	lec.se.de Machab.	18	2 kal.de.	14	7	4
G	4 kal.aug.	4 no.sep.	16 kal.oc.	2 kal.oct.	2 noñ.no.	lec.bis.	20	4 no.de.	12		

Nota post trina Des est hysto. p̄ma. In p̄n. dat Petr⁹. Egidi⁹ Si bona. Cras Peto Adape. dat Remi. oēs scti q̄q̄ Uidi.

Effigiare volēs hanc formā quis alienus
Obseruat caute ne crescat seu minuatur
Festoꝝ numer⁹ sibi ne suus ordo vacillet
Nam prudēs lecto: q̄ p̄ns formula ducit.
Clare perspiciet ea q̄ sibi sunt facienda.
Mutando/superaddendo/vel diminuēdo

Declaratio cursus Estiualis.

Cursus estatis tali patet ordine gratis.
Indiciū dat enī quot sint/q̄ta/vel q̄tiēs
Et quibus annis anticipant vel repetunt
Collecte: cum dñice simul ire nequibunt.
Et loca signantur quibus anticipatio fiet
Si priuata dies superest post anticipatas.
Antiphonis sine repetit tunc prima sola.
Et quos hystoria limites habeāt dat inde
Littera de hinc dñi loca dat quib⁹ incipiāt
Hystorie queuis: noctes simul Ezechielis
Aduentum domini: simul ⁊ noctes Esaie.
Et quota concurrens solaris siue dierum

De repetēdis vl' āticipādis col. Quinis Ab solue reduc Ohs duo. Istis nec redeūt hesutpeꝫ Ohs bis. Oc. Absol.

Quo. cāta. poterit añ In princi.	8	6	7	4	5	5	5	7	5	6	2	4	5	4	6	4	5	2	4	4	3	5	3	4	1	13	3	6	4	3	3	1	2	3	1
Q:io.w. Deus om. p̄mo canta.	2	2	1	1	1	3	1	2	2	2		3	1	2	1	2	2	2	2	1	1	2	5	2	5	5	3	2	2	4	4	4	4	3	4
Do. inter trinitatis ⁊ aduētum.	27	27	27	27	27	26	26	26	26	26	26	26	25	25	25	25	25	25	25	24	24	24	24	24	24	24	23	23	23	23	23	23	23	22	22
Littere tabulares.	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	v	a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	o	p	q

Omnipotēs.
8 kal.deceb.
15 kal.deceb.
12 kal.deceb.
12 kal.deceb.
12 kal.deceb.
12 kal.deceb. Absolue ꝯs.
7 kal.deceb. 18 kal.decē.
5 kal.deceb. 17 kal.decē.
11 kal.deceb. 12 kal.decē.
11 kal.deceb. 12 kal.decē.
11 kal.deceb. 12 kal.decē.
1 kal.deceb. 12 kal.decē. Deus refugiū
16 kal.deceb. 17 kal.decē. 18 kal.deceb.
15 kal.deceb. 16 kal.decē. 17 kal.deceb.

nouem preit ac binis Deus re. annis.

Sciendũ q: ꝓpter varias reuolutiones annoꝝ difficultas ſoleat exoꝛiri cir
ca obſeruantiā dñicarũ inter epyphaniā dñi et ſeptuageſimā: cũ euange
liis ⁊ oꝛationibus earundē: necnõ circa hyſtoꝛiā Dñe ne in ira qñ ſit pꝛimitus
imponēda/ quotiēſue cātari poſſit. Item circa p̄uatas noctes inter circunciſio
nem ⁊.lxx. quibus legendũ eſt de epiſtolis Pauli: ⁊ a.lxx. vſq3 ad dñicam paſſio
nis in quo tēpoꝛe legendũ eſt de libꝛis Moyſi. Et ſimiliter a dñica paſſionis vſq3
ad cenā dñi/ qñ legendũ eſt de Hieremia ꝓpheta. ¶ Itē ſimiliter difficultas oc⸗
currit circa hyſtoꝛiā Regũ quotiēs ſit cantāda: ⁊ de dñicis inter feſtũ trinita⸗
tis ⁊ aduentũ dñi currentibus: ⁊ de euāgeliis ⁊ oꝛationibus earundē quādo vi⸗
delicet fuerint repetēde: vel in penultima hebdomada ante aduentũ dñi antici⸗
pande. Ideo p̄cedēs tabula eſt collecta/ ne per ignoꝛantiā quenꝗ̄ vacillare cõ
tingat. Sed per litterā tabularē in eadē inuentā de ſingulis p̄miſſis certifica⸗
tionē accipiat: ſic tñ ꝙ ſequētia diligēter conſiderent. Pꝛimo vt kalēdarius cu⸗
iuſlibet loci a p̄nti kalēdario in numero feſtoꝝ.ix.lec. nõ diſcrepet. Alioquin ſi
pꝛopter patrociniũ alicubi plura feſta habeant: tũc iuxta cõſiderationē ratiõis
tabule addendũ erit vel detrahendũ. ¶ Obſeruandũ etiā eſt ꝙ dñica.lxx. a nul⸗
lo feſto p̄peditur ſecundũ cerimonias nr̄as niſi a feſto ſummo maius/ ſummo
min⁹ vel medio. Similiter nec do. quinquage. Nulla3 aũt feſt.ix.l. etiam ſimplex
occur. in.lx. trāſfert niſi foꝛtaſſis biſextus occurreret in eadē. ⁊ ꝯſuetudo dioce⸗
ſane eccl'ie habeat feſt. mathie celebꝛari in.ii. die biſexti. Magũtina aũt eccleſia
cele. ipm in.i. die. Itē.v. quadrageſima. do. nulli feſt. ſuccũbũt niſi feſt. annũcia⸗
tiõ. Itē do. palma. cũ tota hebd. ſequēte oia feſt. remittit ad hebd. p̄cedē. Itē di⸗
es paſ. cũ trib⁹ ſequentibus nullũ feſtũ admittũt/ ſed remittũt ad.v. feriā: ⁊ di⸗
es ſeq̄n. niſi foꝛtaſſis feſtũ dedicationis alicuius eccl'ie illis diebus ſeruandum
fuerit inſtitutũ. Feſtũ vero annũciationis in eiſdē occurreñ. remittit ad ſabba⸗
tum pal. ſcdm eccleſiā maguntinā. ¶ Item nota ꝙ hyſtoꝛia Dñe ne in ira libe⸗
ra eſt ⁊ indifferēs ad oia euāgelia: ⁊ oꝛones dñicales que inter diem epyphanie
et.lxx. poſſit occurrere. Unde nõ debet queꝗ̄ mouere ſi duo vel tria euāgelia cũ
ſuis oꝛonibus qñq3 fuerint obſeruata/ anteꝗ̄ contingat ipſā hyſtoꝛiā pꝛimitus
decantari. ¶ Etiā obſeruandũ eſt ꝙ nullũ euāgeliũ cum oꝛone ſua anticipabit
p̄uatis diebus niſi deficiēte dñica: dũmodo poſt huiuſmodi defectũ ſufficien⸗
tes occur. dies p̄uati in quibus ſuperexcreſcētia euāgelia cũ ſuis oꝛonibus po
terunt obſer. Inter quos p̄uatos dies.iiii. ⁊.vi. ſunt p̄e ceteris eligendi: quib⁹
nõ ſuff'ciē. etiā aliis p̄uatis diebus poterũt obſeruari: etiā in ꝓfeſtis.ix.lec. ſ3
tunc obſerua ꝙ in laud. tñ agetur de dñica: ſil'iter ⁊ in ſab. vbi contigat ſimile3
anticipationē fieri. ¶ Nouiſſime ſciendũ eſt de euāgeliis cum ſuis oꝛonibus an
te vltimā dñicam ante aduentũ dñi anticipandis: ꝙ eoꝝ anticipatio faciēda eſt
ſcdm conſiderationē rationis in penultima hebdomada ante aduentũ dñi iuxta
modum p̄eſcriptum/ ſabbato cum fieri poteſt ſemper excluſo.

Circa ſcdam tabulam in cuius capite littere dñicales p̄figunt/ notandu3:
ꝙ littera dñicalis i eadē indicat quo die hyſtoꝛie do. per eſtatē ſint imponē
de: excepta hyſtoꝛia Regũ que ſemper dñica pꝛima poſt trini. veniet imponēda.
Q̄ ſi dies do. in quo iuxta indiciũ p̄ſentis tabule aliqua hyſtoꝛia fuerit impo
nenda/ cum feſtis.ix.lec. occupetur: ipſum feſtũ in ſecundā feriā eſt tranſferen⸗
dum: niſi in aliqua dñicarum ſubſequentiũ potuerit obſeruari. Item ſimilit' lit⸗
tera dñicalis indicat quādo tres lec. de hyſtoꝛia Machabeoꝝ poſt Oim ſanctoꝝ
vel quando vnica lectio ante Oim ſanctoꝝ poſt impoſitionē hyſtoꝛie Uidi dñm.
ſit ſeruanda. Item ſimiliter indicat quot p̄uatis noc. inter Oim ſanctoꝝ et ad⸗
uentum domini de Ezechiele ſit legendum.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg